

DE ARCHITECTUUR VAN VERDEELDHEID

*Waarom het slechter voelt dan het is - en wat dat zegt
over onze tijd*

Arink Warta

11.11 De Kosmische Bibliotheek

11.11 De Kosmische Bibliotheek

De Kosmische Bibliotheek is een groeiende verzameling verhalen, inzichten en werelden die samen een groter geheel vormen.

Elk boek is een eigen universum, geschreven vanuit een uniek perspectief, maar verbonden door dezelfde kern: bewustzijn, verbeelding en de uitnodiging om verder te kijken dan het zichtbare verhaal.

Dit boek hoort bij die beweging. Het onderzoekt niet alleen wat er in de wereld gebeurt, maar vooral hoe de wereld in ons binnenkomt.

De
Kosmische
Bibliotheek
11.11

door
DragonBean

Colofon

Titel: De Architectuur van Verdeeldheid

Auteur: Arink Warta

Uitgave: 11.11 De Kosmische Bibliotheek

Copyright Arink Warta, 2026. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen in de wet.

11.11

DE KOSMISCHE BIBLIOTHEEK

INTELLECT &
MAATSCHAPPIJ

Arink Warta
Systemen & Structuur

Aurelia Caelum
Kosmische Romans

Kayla Laine
Thrillers

SCIENCEFICTION
& TOEKOMST

Karin DragonBean
Volwassen SF

DRAGON BEAN

Architect van Samenhang

De Kosmische Bibliotheek - Deel 1 t/m 12

Kernserie • Filosofie • Synthese

JEUGD &
VERBEELDING

Jazzy May
Kinderverhalen

Ace Space
Avonturen

Lotus Sky
Avonturen

PRAKTISCH &
WIJSHEID

Astra DragonBean
Gezondheid & Kruiden

't Omaatje Boontje
Traditie & Recepten

Jazzy DragonBean
Onderwijs & Technologie

+ *Alles is verbonden via 11.11* +

IMPERIUM VAN DE KOSMISCHE BIBLIOTHEEK

Voorwoord

Beste lezer, als je dit boek in handen hebt, is dat geen toeval. Niet omdat alles vooraf is vastgelegd, maar omdat herkenning haar eigen zwaartekracht heeft.

Soms verschijnt een tekst precies op het moment dat het lawaai in de wereld te groot wordt. Niet om je weg te halen uit die wereld, maar om je te helpen anders te kijken.

Dit boek wil de problemen van onze tijd niet kleiner maken. Het wil de blik groter maken. Want een mens die alleen nog alarm hoort, verliest langzaam het vermogen om richting te onderscheiden.

11.11 De Kosmische Bibliotheek

ARINK WARTA
DE
ARCHITECTUUR
VAN
VERDEELDHEID

Waarom het sléchter voelt dan het is –
en wat dat zegt over onze tijd

Proloog

Er was geen explosie. Geen wereldschokkende gebeurtenis. Geen enkel incident dat alles veranderde.

Het was subtieler. Een telefoon naast een kop koffie. Ochtendlicht op tafel. Een duim die langs berichten gleed alsof hij door een open zenuw streek.

Oekraïne. Inflatie. Gaza. Energieprijzen. Klimaatrapporten. Democratie onder druk. Binnen enkele minuten voelde het alsof de wereld op meerdere breuklijnen tegelijk stond.

Toen ging de telefoon dicht en gingen de data open. Daar ontstond de scheur: niet tussen goed en kwaad, maar tussen gevoel en langere lijn.

Leeswijzer

Deze editie is opgebouwd in elf hoofdstukken. Elk hoofdstuk opent een andere kamer in hetzelfde huis: de vraag waarom de wereld slechter voelt dan zij op sommige lange lijnen werkelijk is.

Lees langzaam genoeg om je eigen reactie te horen. Sommige bladzijden zullen herkenning geven, andere weerstand. Beide zijn bruikbaar.

Het doel is niet om naïef optimistisch te worden. Het doel is om preciezer te worden.

Hoofdstuk 1

De wereld in je broekzak

Nooit eerder droeg de mensheid de planeet zo letterlijk in haar hand.

Dit hoofdstuk opent met een eenvoudige beweging: terug van de reflex naar de waarneming. Niet om afstandelijk te worden, maar om aanwezig te kunnen blijven zonder opgeslokt te raken.

De nieuwe nabijheid

Afstand is niet verdwenen, maar onze zenuwen doen alsof dat wel zo is. Wat vroeger ver weg bleef, komt nu binnen met licht, geluid en commentaar.

Dat maakt de kwestie niet zachter, maar scherper. Een precies probleem is beter te dragen dan een mist van algemene dreiging.

De kunst is niet om gevoel uit te schakelen. De kunst is om gevoel gezelschap te geven van geheugen, maat en onderzoek.

In de praktijk betekent dit dat we telkens drie vragen moeten blijven stellen. Wat gebeurt er werkelijk? Over welke termijn spreken we? En welke handeling wordt mogelijk wanneer de paniek niet langer het hele beeld vult?

Zo wordt de nieuwe nabijheid geen losse gedachte, maar onderdeel van een grotere oefening. De oefening is niet om minder menselijk te reageren. De oefening is om menselijker te reageren: met gevoel, maar ook met maat.

Wie de publieke sfeer vandaag betreedt, merkt hoe snel elke nuance wordt getest op loyaliteit. Toch is nuance geen weigering om positie te kiezen. Het is de poging om een positie te kiezen die de werkelijkheid niet verraadt.

Dat maakt lezen tot meer dan informatie opnemen. Lezen wordt een vorm van innerlijke ordening. Je laat zinnen door je heen gaan en merkt welke deuren ze openen, welke reflexen ze kalmeren en welke vragen ze teruggeven.

Een derde oefening is om de eigen lichamelijke reactie serieus te nemen zonder haar meteen te gehoorzamen. Spanning is informatie, maar geen opdracht.

Zo kan hoop terugkeren zonder goedkoop te worden. Niet als belofte dat alles goedkomt, maar als weigering om het onvoltooide met het verloren te verwarren.

Tien rampen per uur

Het aantal berichten zegt niet hetzelfde als de staat van de wereld. Zichtbaarheid kan groeien terwijl het werkelijke gevaar niet in hetzelfde tempo groeit.

Juist in dat onderscheid ontstaat ruimte. Niet de ruimte van gemak, maar de ruimte van verantwoordelijkheid.

Pas wanneer die drie naast elkaar staan, kan de mens weer zien waar hij werkelijk staat.

In de praktijk betekent dit dat we telkens drie vragen moeten blijven stellen. Wat gebeurt er werkelijk? Over welke termijn spreken we? En welke handeling wordt mogelijk wanneer de paniek niet langer het hele beeld vult?

Zo wordt tien rampen per uur geen losse gedachte, maar onderdeel van een grotere oefening. De oefening is niet om minder menselijk te reageren. De oefening is om menselijker te reageren: met gevoel, maar ook met maat.

De diepere vraag is telkens: welke mens worden wij door het verhaal dat wij blijven herhalen? Worden wij scherper, vrijer en verantwoordelijker, of worden wij kleiner, harder en makkelijker te sturen?

In die zin is dit boek geen afstandelijke analyse. Het is een oefenruimte. De lezer wordt uitgenodigd om niet alleen naar de wereld te kijken, maar ook naar de manier waarop de wereld in hem of haar wordt samengesteld.

Een vierde oefening is om het dichtstbijzijnde handelingsveld te zoeken. Niet omdat de rest onbelangrijk is, maar omdat machteloosheid vaak groeit wanneer aandacht geen plek vindt om te landen.

Zo krijgt de toekomst opnieuw vorm. Niet als decor voor angst, maar als werkplaats waarin mensen, ondanks alles, kunnen bouwen.

De schaalfout

Het brein verwerkt een video uit een ander continent vaak alsof het naast de deur gebeurt. Dat is menselijk, maar het is geen goede kaart.

Daarom is de vraag niet of dit onderwerp bestaat. De vraag is welke plaats het in ons wereldbeeld krijgt.

Het lastige is dat het menselijk systeem niet vanzelf op schaal denkt. Het denkt in gezichten, voorbeelden, verhalen en herhaling. Dat maakt ons warmbloedig, maar ook manipuleerbaar.

In de praktijk betekent dit dat we telkens drie vragen moeten blijven stellen. Wat gebeurt er werkelijk? Over welke termijn spreken we? En welke handeling wordt mogelijk wanneer de paniek niet langer het hele beeld vult?

Zo wordt de schaalfout geen losse gedachte, maar onderdeel van een grotere oefening. De oefening is niet om minder menselijk te reageren. De oefening is om menselijker te reageren: met gevoel, maar ook met maat.

Dat maakt lezen tot meer dan informatie opnemen. Lezen wordt een vorm van innerlijke ordening. Je laat zinnen door je heen gaan en merkt welke deuren ze openen, welke reflexen ze kalmeren en welke vragen ze teruggeven.

Er is nog een reden waarom dit belangrijk is. Een mens leeft niet in feiten alleen, maar ook in het verhaal dat feiten met elkaar verbindt. Wanneer dat verhaal te smal wordt, kan zelfs juiste informatie een verkeerde wereld bouwen.

Een praktische oefening is om bij ieder groot bericht drie tijden naast elkaar te leggen: vandaag, de afgelopen tien jaar en de afgelopen honderd jaar. Hetzelfde feit krijgt dan vaak een andere contour.

Zo wordt perspectief geen luxe, maar onderhoud. Zonder onderhoud raakt de binnenwereld verstopt met beelden die nooit de tijd kregen om betekenis te worden.